

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Kennistafel Buisleidingen

Modernisering
omgevingsveiligheid (MOV)

Liesbeth Hennink-Spoelma
Paul Kassenberg

30 juli 2018

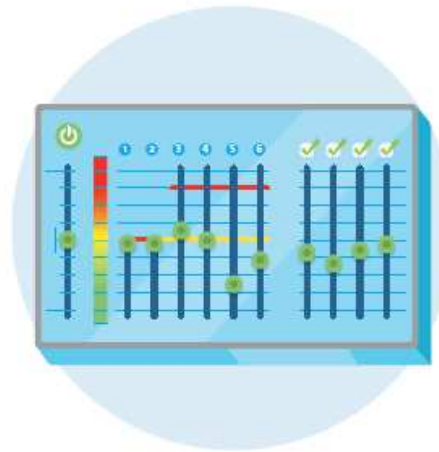
Stelselherziening omgevingsrecht. Waarom?

Inzichtelijk

Samenhangend
benaderen

Ruimte voor
bestuurlijke
afweging

Snellere en
betere
besluitvorming

Evaluatie externe veiligheidsbeleid: waarom?

Verbeterpunten:

1. Veiligheid vroeg op de bestuurlijke tafel
2. Een betekenisvolle bescherming van de inwoner

Omgevingswet

Wat blijft hetzelfde?

- Risicobeheersing middels het plaatsgebonden risico.

Wat gaat veranderen?

- Er komt een alternatief voor het groepsrisico
- Omgevingsveiligheid aan het begin van ruimtelijke plannen
- Betekenisvolle bescherming burgers
- Afweging wordt bestuurlijk!

Verantwoording groepsrisico over andere boeg

Het doel blijft hetzelfde:

het voorkomen van
maatschappelijke ontwrichting

Doel plaatsgebonden risico:
vaststellen maatschappelijk
aanvaardbaar risico activiteit

**De route verandert met de
Omgevingswet mee:**

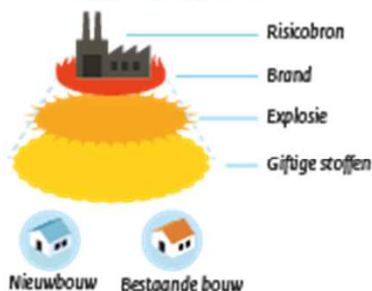
een integrale, bestuurlijke
afweging

Veilig ontwerpen rondom een risicobron

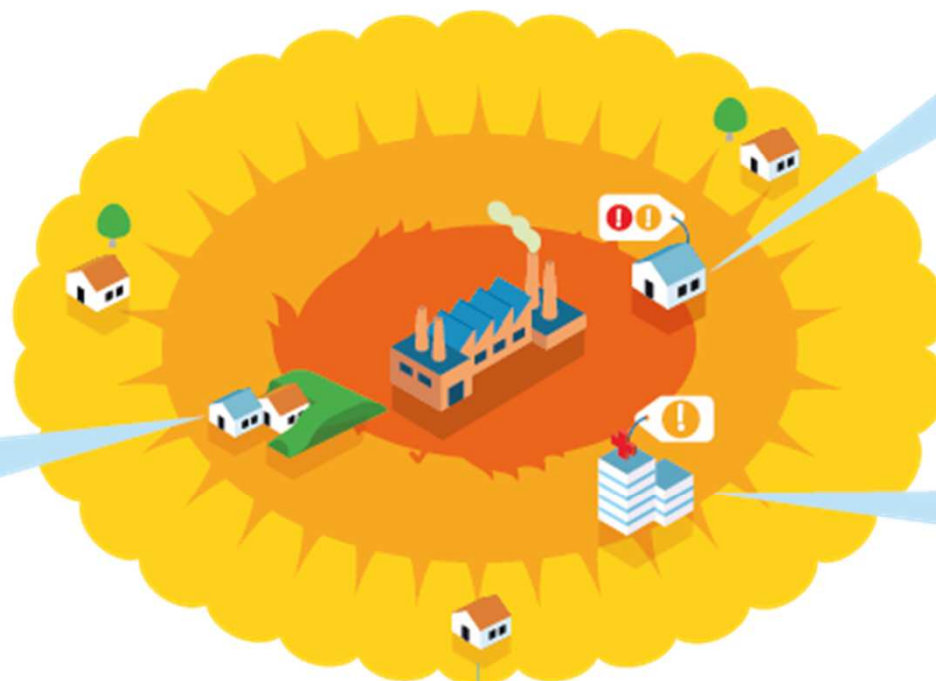
Een grote brand, explosie of wolk van giftige stoffen bij een risicobron komt gelukkig niet vaak voor. Maar als dit gebeurt dan heeft dat gevolgen voor de nabije omgeving. Bij nieuwbouw rond de risicobron moet daar rekening mee worden gehouden. Daarom introduceert de Omgevingswet aandachtsgebieden. Daarmee wordt bij het ontwerpen van nieuwe gebouwen al extra aandacht gegeven aan de bescherming van mensen.

De aandachtsgebieden

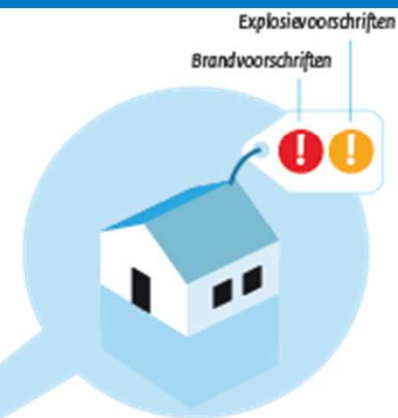
Omgevingsmaatregelen

Kunnen bestaande én nieuwe bebouwing beschermen, bijvoorbeeld met een aarden wal.

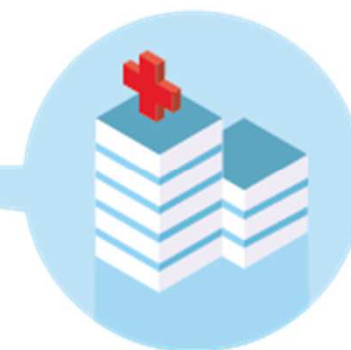
Bestaande bouw

Hierbij gelden geen extra bouwvoorschriften.

Nieuwbouw in een aandachtsgebied

Als de omgeving onvoldoende bescherming biedt, dan gelden in principe extra bouwvoorschriften voor nieuwbouw.

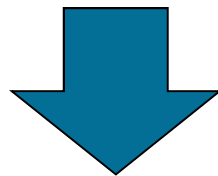
Nieuwbouw voor minder-zelfredzame groepen

Bij voorkeur buiten aandachtsgebieden plaatsen, daarbinnen gelden altijd extra bouwvoorschriften.

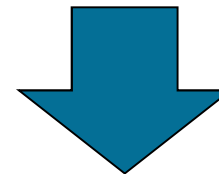
Aandachtsgebieden in de Omgevingswet

Stappenplan: selectie relevante scenario's; bepalen afstand

Standardsituatie:
vaste afstanden

Voorbeelden:
· LPG station
· Basisnet

Unieke situatie:
Per geval door stappenplan

Voorbeelden:
· BRZO bedrijf
· Nieuwe stof
· Buisleiding

Omvang van de aandachtsgebieden

Afhankelijk van diameter en druk

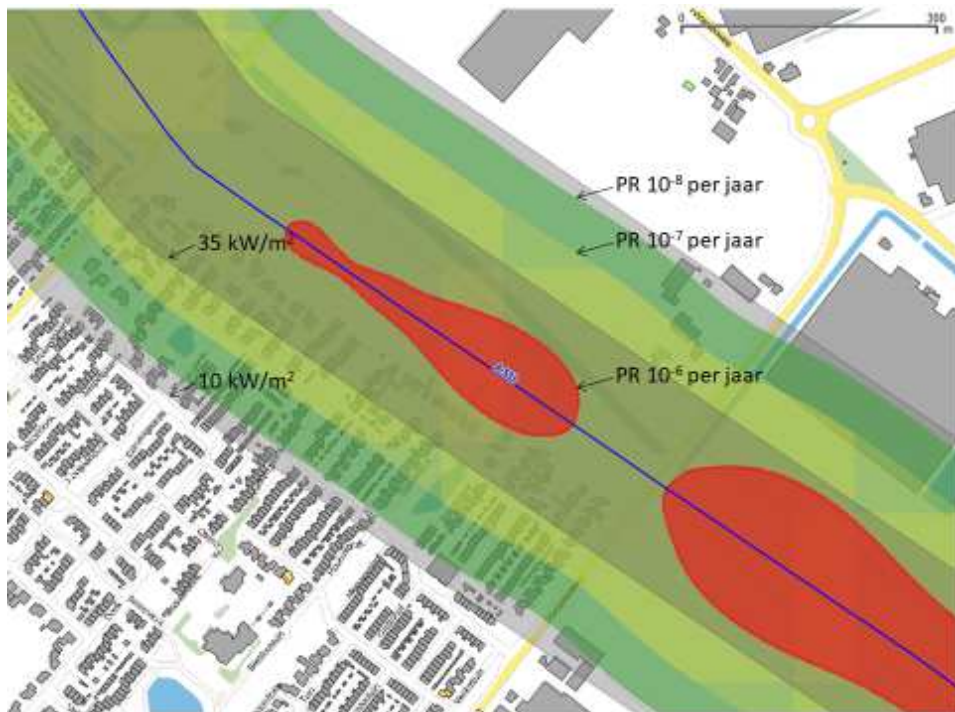
- Een éénmaal berekend brandaandachtsgebied (en indien relevant, een explosie- resp. toxisch aandachtsgebied)

Bijzonder onderscheid binnen aandachtsgebied:

- Gebied met een warmtebelasting van meer dan 35 kW/m² (100% letaliteit)
- Gebied tussen de 35 en 10 kW/m². Bij 10 kW/m² is de letaliteit 1%.

Voorbeeld:

In één oogopslag is er een beeld van de hoogte van het risico:

- PR 10⁻⁶ ligt op de leiding;
- niet overal is een PR 10⁻⁷ door bronmaatregelen (bijv. verdiepte ligging of afdekking)

In één oogopslag is duidelijk om welk risico het gaat (hier alleen brand)

- Brandaandachtsgebied is begrensd door 10 kW/m² (1% letaliteit) (grijs);
- daarbinnen is het 35 kW/m² gebied aangegeven (100% letaliteit) (oranje)

Informatie voor professional:

- scenario fakkelbrand bij breuk leiding;
- faalfrequentie 1*10⁻⁵ tot 1*10⁻⁶ per km per jaar

Stap 1 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

- In wetgeving zijn veiligheidseisen opgenomen op het gebied van infrastructuur, materieel en organisatie

Stap 2 Maatschappelijk aanvaard risiconiveau

- De PR 10-6 is een wettelijke grenswaarde (H5 Bkl);
- de PR 10-7 en 10-8 volgen uit de risicoberekeningen. Deze gegevens kunnen door het bevoegd gezag gebruikt worden om tot een goede integrale afweging te komen.

Stap 3 Bestuurlijke afweging groepsrisico (ontwerp veilige omgeving)

- Het is aan lokaal bevoegd gezag om te bepalen hoe in de omgeving van de buisleiding met het maatschappelijk aanvaardbare risico wordt omgegaan.
- Het doel van deze lokale afweging is een integrale benadering van alle belangen, inclusief veiligheid
- In deze afweging wordt rekening gehouden met de kans op een maatschappelijke ontwrichting.
- Die ontwrichting kan verband houden met het aantal doden, maar ook met gewonden, economische schade en milieuschade
- N.B. voor het aantal doden *kan* de oriëntatiewaarde als indicator gebruikt worden

Stap 3A De omvang van het aandachtsgebied is van belang voor de risicocommunicatie

- De aandachtsgebieden voor brand, explosie en toxische wolk geven directe informatie over het handelingsperspectief van burgers bij incidenten en de mogelijke schade aan gebouwen en locaties
- Bij kleine incidenten is het advies 'Deuren en ramen dicht, wacht op signaal veilig' toereikend
- Bij grote incidenten is die bescherming binnenshuis niet altijd toereikend binnen het aandachtsgebied
- Als die bescherming niet toereikend is, is de economische schade aan gebouwen bij brand en explosie ook heel relevant

Stap 3B De hoogte van het risico binnen dit aandachtsgebied is van belang bij het overwegen van aanvullende veiligheidsmaatregelen

1. Leg de geografische begrenzing van de PR contouren over de kaart met de aandachtsgebieden
2. Binnen de PR 10-6 contour zijn (zeer) kwetsbare gebouwen niet toegestaan en beperkt kwetsbare gebouwen niet wenselijk; deze restrictie is strenger dan de eisen van een aandachtsgebied voor brand en explosie
3. Binnen 10-7 contour zijn de omgevingsrisico's het hoogst en is de vraag waarom aanvullende veiligheidsmaatregelen *niet* overwogen worden
4. Tussen de 10-7 en 10-8 al weer lager en is de vraag waarom aanvullende veiligheidsmaatregelen *wel* overwogen worden

Aandachtsgebied: Verplichte maatregelen casus aardgastransportleiding

- In het gehele aandachtsgebied: communicatie over risico's
- Binnen zakelijk recht strook: geen gebouwen
- Binnen PR 10-6 contour: geen (zeer) kwetsbare gebouwen toegestaan; liever geen beperkt kwetsbare gebouwen
- Bestaande en nieuwe zeer kwetsbare gebouwen: de locatie waar deze gebouwen zijn toegelaten wordt aangewezen als voorschriftengebied, de aanvullende brandvoorschriften gelden alleen voor nieuwbouw op deze locatie

Aandachtsgebied: Tips bij het overwegen van verdere maatregelen; casus aardgasleiding

In het aandachtsgebied kunnen de volgende veiligheidsmaatregelen overwogen worden:

- Vooral binnen 35 kW/m² gebied: (toename) omvang en dichtheid bevolking beperken (voorkomen maatschappelijke ontwrichting)
- Voldoende afstand houden tot de risicobron
- Voldoende vlucht- en schuilmogelijkheden (zeker bij buitenactiviteiten met veel personen); zie nut van omgevingsmaatregelen als vluchtroutes, bouwrichting, greppel of aarden wal
- Verdere aanwijzing voorschriftengebied: focus op locaties vitale infrastructuur (voorkomen maatschappelijke ontwrichting)
- *Hoe hoger het plaatsgebonden risico, hoe meer bestuurlijke druk om maatregelen te treffen*
- *In combinatie met bovenstaand: repressieve maatregelen en voorzieningen*